

Päronet faller inte långt från äppelträdet

Det är ju inte helt ovanligt att barn följer i sina föräldrars fotspår när det gäller val av yrke. Det händer även inom sportens värld. Här nedan finns bilder på tre personer som har det gemensamt att de är barn till kända sportprofiler. Det gäller att veta vilka som är dessa sportande "barns" framgångsrika fäder.

Vi söker alltså de kända fäderna och för att få poäng krävs korrekt för- och efternamn samt den sport som respektive pappa utövade som aktiv.

A.

B.

C.

A _____

B _____

C _____

Kända svenskor i världen

Det finns gott om svenska kvinnor som på ett eller annat sätt blivit kända utomlands. Det kan gälla inom musik, teater/film eller sport, men också för att de är skickliga yrkesutövare inom något annat yrke. Vi söker nu namnet på två svenska kvinnor som på olika sätt gjort avtryck i världen. Vi söker också namnet på en organisation.

- A. Född 1870 i Västergötland. När hon var 18 år lämnade hon Sverige för USA. Hon kom sedan till Italien där hon som Birgittinsyster gjorde livsavgörande insatser för att rädda judar under andra världskriget.
- B. Född 1946, studerade medicin i USA, gifte sig på 1970-talet med en man från Sydafrika, har gjort betydande insatser för såväl de allra fattigaste i Sydafrika som för några av de absolut mest kända männen från samma land. För- och efternamn tack!
- C. Bildades 1979. Cirka 7 000 svenskor och svensktalande kvinnor är medlemmar i denna ideella förening. De flesta är eller har varit bosatta i utlandet och har eller har haft en koppling till en svensk ambassad/konsulat eller ett svenskt företag. En kunglighet är hedersordförande. Vad heter organisationen?

A _____

B _____

C _____

Handarbete

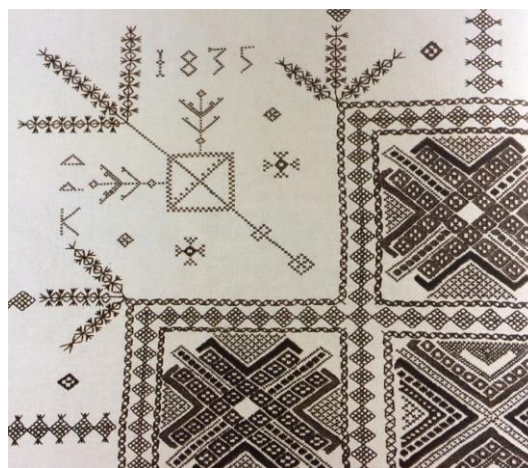
Handarbete i olika former har oftast en lång historia och när det gäller textila handarbeten har de väl främst förknippats med skickliga kvinnor. Här nedan finns bilder på tre olika föremål som vart och ett är ett prov på en handarbets- och/eller broderityp.

Vilken handarbets- och/eller broderityp har använts för att göra respektive föremål?

A.

B.

C.

A _____

B _____

C _____

Pengar, pengar, pengar

“Money makes the world go around” sjöng man i musikalen Cabaret som kom på 1960-talen och ABBA-låten “Money, money, money” blev en stor hit på 1970-talet. Pengaflödena har ändrats under åren och i dag är det inte så många fysiska mynt och sedlar som utväxlas vid betalning utan det mesta sker på andra sätt. Hur som helst så har ekonomin blivit alltmer internationell och det som händer i andra länder påverkar ofta oss här i Sverige. Det finns några personer som ofta förekommer i media och vars uttalanden/beslut uppmärksammas just inom ekonomin.

Vad heter personerna på bilderna nedan och vilken är deras respektive nuvarande titel? För att få poäng krävs både rätt för- och efternamn samt rätt titel.

A.

B.

C.

A _____

B _____

C _____

Världen är vårt fält

Tillsammans med nykterhetsorganisationer i många andra länder, är IOGT-NTO medlem i IOGT International. IOGT International har kongress vart fjärde år och 2018 står Sverige som värd. Det är inte första – och säkert inte heller sista gången.

- A. På vilken ort hålls den internationella kongressen 2018?
- B. Förra gången den internationella kongressen hölls i Sverige, på vilken ort hölls den då?
- C. Vid 2018 års kongress var det meningen att även den europeiska ungdomsorganisationen inom nykterhetsrörelsen skulle hålla sin kongress. Så blir det inte eftersom den kommer att läggas ner vid årsskiftet och de anslutna organisationerna kommer i stället att tillhöra IOGT International. Tidigare fanns det en internationell ungdomsorganisation vid sidan av IOGT International (innan den europeiska organisationen bildades). Vem var den internationella ungdomsorganisationens sista president?

A _____

B _____

C _____

Konferenser

Nykterhetsrörelsen – och säkert även andra folkrörelser – är kända för att ha många möten av olika slag. Det är allt från lokala föreningsträffar till stora internationella kongresser. Denna fråga är kopplad till tre olika konferenser som på ett eller annat sätt är kopplade till nykterhetsrörelsen.

- A. Sedan 60 år tillbaka håller en av IOGT-NTOs systerorganisationer en konferens om trafiksäkerhet. Den har utvecklats från ett mindre möte till att i dag vara en av Sveriges viktigaste mötesplatser för trafikfrågor i allmänhet och trafiksäkerhet i synnerhet. Vid årets konferens presenterades en undersökning om säkra bilar. Vilken bil är enligt den undersökningen årets säkraste bil? Märke och modell krävs för rätt svar.
- B. I september i år hölls en konferens mot narkotika där drottning Silvia var invigningstalare. Konferensen hölls i en svensk stad och representanter för IOGT-NTO deltog självklart. Vad heter kommunstyrelsens ordförande i den stad där konferensen hölls?
- C. I oktober i år arrangerades en konferens med temat "Alcohol Across the Borders". Konferensen hölls i ett grannland och arrangerades av ett nordiskt nätverk inom nykterhetsrörelsen. Tidigare har nätverket bland annat arrangerat konferenser på temat "Advocacy in Action" och "Alcohol, Drugs and Media Scene". Vad heter det arrangerande nätverket?

A _____

B _____

C _____

Rörliga spel

Många spel spelas numera i mobiler och på surfplattor. De flesta innebär stillasittande, men det finns också olika GPS-spel som går ut på att människor ska röra på sig för att till exempel hitta saker eller fånga figurer. Många av spelen är skapade i utlandet. Men ett spel där man ska gå till platser/zoner för att ta över dem och få poäng är skapat av två svenska killar.

- A. Vad heter spelet?
- B. Vad heter spelets grundare?
- C. Vilken medalj får du om du tar minst 400 zoner inom 24 timmar?

A _____

B _____

C _____

Rubrik

Alla böcker som ges ut i Sverige har ett så kallat ISBN nummer. 2017 kom en bok med ISBN 9789187471087

- A. Vad heter författaren?
- B. Inspirationen till denna väska kommer från en ort i Dalarna. I ortsnamnet finns en gammal benämning på ett djur. Vilket?

- C. Hembygdsgården på denna ort är belägen på en speciell plats. Vad heter den?

A _____

B _____

C _____

Med fanorna i täten...

Alla förband inom den svenska försvarsmakten har ett fälttecken. På dessa finns ett stort antal heraldiska vapen. Många av dem har månghundraåriga anor.

- A. Vilket regemente bär idag stora riksvapnet på sin fana?
- B. Hur många segernamn finns på fanan?
- C. Vilken organisation har tillverkat regementets senast tillverkade fana?

A _____

B _____

C _____

Kedjereaktion

Det börjar med en påve på 1600-talet och slutar med en siffra. Hur kommer man dit? Ja, lös kedjan nedan så får du svaret.

- Påven Gregorius XV helgonförklarade år 1622 en person vars initiativ fortlever ännu idag, i många länder, även i Sverige.
- Den personens berättelser, en självbiografi, har nyligen kommit i en tredje upplaga på svenska.
A. Vad heter boken?
- Översättaren är verksam främst med utbildning vid en högskola.
- En kollega till översättaren har haft ett av de mest inflytelserika uppdragen man kan ha i Sverige.
- Personen med det inflytelserika uppdraget hade som närmaste medarbetare en person som dock den 1 maj 2011 tillträdde en annan ansvarsfull befattning, som chef för en myndighet.
B. Vad heter personen som 2011 blev chef?
- Den verksamhet personen är chef för har sitt huvudsäte i en av Sveriges kommuner.
- Om man dividerar invånarantalet i den kommunen per den 31 december 2011 med årtalet för platsens stadsrättigheter.
C. Ja vad får man då för tal? Avrunda enligt sedvanlig butiksstandard.

A _____

B _____

C _____

Litteraturfråga – inte direkt romaner

- A. Skrivet om boken, som utkom 2016:

"I den självbiografiska berättelsen" "berättar författaren naket – ibland smärtsamt och brutalt men aldrig kärlekslöst – för läsaren om sitt liv. Om sin vandring från stugan på åsen i gamla Fattigsverige fram till en position som hyllad och prisbelönt författare. Resultatet är ett uppriktigt och djupt mänskligt tidsdokument."

Vad heter författaren och vilken är bokens titel?

- B. Den här boken (romanen) som utkom 2016 på svenska handlar om författarens välkända föräldrar. Här följer några citat från bokens inledning:

"Att se, att minnas, att begripa. Allt beror på var du står. Första gången jag kom till Hammars var jag knappt ett år gammal och visste ingenting om den stora omvälvande kärlek som hade fört mig dit."

"Jag är lika gammal som min far var när jag föddes. Fyrtioåtta år. Min mor var tjugosju, hon såg både mycket äldre och mycket yngre ut än hon var då."

"Men jag börjar med den (kärleken) som uppstod mellan min mor och år 1965, och som tog slut innan jag var gammal not att minnas något av den."

"Platsen. Hammars eller Djaupadal, som den hette i gångna tider. Det var hans ställe, inte de andra kvinnornas, inte barnens, inte barnbarnens."

Vad heter författaren och vilken är bokens titel?

- C. Det här är en reportagebok skriven av en svensk journalist och utgiven 2014 i engelskt original. Skrivet om boken:

"Efter att ha fött tre flickor bestämmer sig Azita, en kvinnlig politiker i Afghanistan, för att förvandla sin fjärde dotter till en son. Hennes yngsta dotter får sitt långa hår avklippt och kläs i byxor och en jeansskjorta. Maken blir också nöjd – han blir inte längre baktalad som en misslyckad far till enbart fyra döttrar, i ett samhälle där pojkar och män är det enda som räknas."

"De kallas "bacha posh" – flickorna som kläs ut till pojkar av föräldrar som har ett desperat behov av söner. I förklädnad kan flickorna röra sig friare i ett hårt segregerat samhälle. De kan också arbeta och gå i skolan, tills puberteten sätter stopp och tvingar dem att bli kvinnor som gifts bort mot sin vilja."

"Boken fortsätter att följa flera familjer på nära håll i Kabul och är en fascinerande historia om uppfinningsrikedom och kollektivt självbedrägeri, men blir också ett skakande reportage om hur lite en kvinnas liv är värt efter tretton års krig i Afghanistan."

Vad heter författaren och vilken är bokens titel?

A _____

B _____

C _____

Konst

- A. Den här svenske konstnären som föddes 1981 i Stockholm, arbetar med måleri, performancekonst och film som främsta uttrycksmedel. Han uppträder också som DJ och han har arbetat med utsmyckning av Berns salonger i Stockholm i form av en tapet 2010. Han har också samarbetat med musiker (videos, skivomslag m m). Hans senaste utställning på Kulturhuset/Stadsteatern i Stockholm hade namnet "Negerkungens återkomst". Han finns representerad på Röhsska museet i Göteborg och på Nationalmuseum. Numera bor han i Berlin.

Vem är konstnären?

- B. Den här kvinnliga svenska bildkonstnären föddes 1962 i Luleå, numera bosatt i Stockholm. Hon finns representerad bl.a. på Göteborgs konstmuseum. Hon har gjort nobelprisdiplo till litteraturpristagarna år 2004 – 2007. Hon är ledamot av konstakademien sedan 2002 och blev filosofie hedersdoktor vid Luleå tekniska universitet 2010.

Vem är konstnären?

- C. Den här konstnären föddes i Brazzaville i Franska Ekvatorialafrika (nuvarande Kongo) 1920 och dog år 2000 på Öland. Han kallades för Siffran och delade sin tid mellan Öland och Afrika, vilket också avspeglas i hans målningar. Landskap och människor från dessa olika miljöer finns i hans produktion som även innehåller en del porträtt. Ett exempel är Birgitta Trotzig som porträtterades 1989 och ett annat exempel är sommaröläningen Oscar Reutersvärd som han målade 1990 och som fört över tog konstnärens hus i Hulterstad.

Vem är konstnären?

A _____

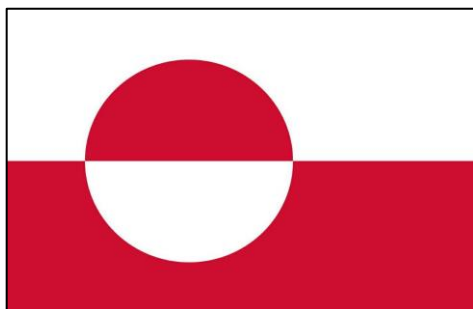
B _____

C _____

Regioner med visst självstyre

Nedan visas tre flaggor som existerar som symboler för regioner med visst självstyre inom tre olika stater. Vilka är regionerna?

A.

B.

C.

A _____

B _____

C _____

Före Brexit

Resultatet av EU-folkomröstningen i Storbritannien i fjol skakade om hela Europa och sände chockvågor över världen, eller i varje fall så väckte det en del uppmärksamhet. Den Europeiska unionen var inte så stabil.

Runt om i Sverige liksom utomlands finns det grupper som försöker nå framgång genom att musicera och en del väljer att hämta inspiration från just EU-frågan och vi har här några frågor kring detta.

Den här svenska gruppen känns bland annat igen på dialekten och i deras låtar berättar de bland annat om människorna runt om i regionen. En av deras hitlåtar tar upp ett mystiskt väderfenomen där de undrar om det hela beror på EU. Texten är deras egen svenska tolkning av en utländsk hitlåt från tidigt 80-tal. Gruppen har belönats med regionens kulturpris och har ett eget museum om än inte så stort.

- A. Vad heter låten i original?
- B. Vilka sjöng originalversionen?
- C. Var ligger den svenska gruppens museum (ort)?

A _____

B _____

C _____

Sång och politik

I november 1994 var det folkomröstning i Sverige angående EU-medlemskap. En låt som användes av Nej-sidan var också den en låt från tidigt 80-tal, faktiskt exakt samma år som låten i föregående fråga. Dock hade den här låten fått ny text med anledning av EU-debatten. Texten skrevs av en känd komiker som ofta framför låten lätt utklädd både när hen sjunger den själv eller tillsammans med sitt band.

- A. Vad heter låten i originalversion?
- B. Vad heter bandet där komikern ingår?
- C. Vilket vattendrag sjunger bandet om i en av sina "signaturlåtar"?

A _____

B _____

C _____

Skön musik

Kompositören som vi ser här skrev många verk, men bara en opera. Operan har nu hösten 2017 kommit i nyinspelning med en känd orkester under ledning av en av dagens stjärndirigenter. Det gjordes en överföring till CD av en uppmärksammad föreställning av operan 2016, regisserad av en person som fick Polarpriset för några år sedan.

- A. Vilken kompositör är det?
- B. Vad heter operan?
- C. Vad heter den som dirigerat nyinspelningen?

A _____

B _____

C _____

Folkbildning med anor

IOGT-NTOs folkhögskola Wendelsberg är den första folkhögskola i Sverige som inrättades av en folkrörelse. Det var NGTO, Nationalgodtemplarorden, som med stora insatser från medlemmarna samlade pengar och 1908 kunde starta sin egen folkhögskola. Tollare folkhögskola är väsentligt yngre, även om den 2017 uppnår "pensionsålder", dvs den startades 1952. Med de första folkhögskolorna i Sverige inrättades redan 1868, så 2018 kan vi fira "Folkhögskolan 150 år".

- A. Vilka är de tre äldsta folkhögskolorna i Sverige, de tre som 2018 firar 150-årsjubiléum?
- B. Vilket namn har två av rektorerna för dessa tre skolor gemensamt?
- C. Tio år före dessa skolors bildande föddes en av Sveriges mest kända författare. Vad hette författarens debutbok?

A _____

B _____

C _____

Vilda djur i vild natur

- A. Om du vandrar i Alperna eller Karpaterna kan du bland andra djur träffa på en gnagare som är 40-60 cm stora och som lever i komplexa tunnelsystem under jorden.
Vilket är djuret?
- B. På hög höjd i Himalaya och Centralasien kan du träffa på detta utrotningshotade kattdjur som har ljus grågul päls med fläckar och en lång randig svans. Vill du se den på närmare håll kan du bland annat bege dig till djurparken Nordens Ark i Bohuslän där den funnits sedan 1989 och där man har ett starkt engagemang för artens bevarande.
Vilket är djuret?
- C. En annan djurpark i Sverige – Orsa Rovdjurspark – hyser ett annat rovdjur hemmahörande i Alaska. Djuret har en robust kropp med tjock päls, långa och kraftiga ben, kort svans samt ett stort huvud med små ögon och öron. Vikten kan uppgå till 700 kilo. Djuret är allätare och äter såväl bär, rötter och gräs som kött och fisk. En favorit är att fånga lax. Djuret kan ha en livslängd på mer än 30 år och honan föder 1-4 ungar i januari/februari ungefär vart fjärde år hela sitt vuxna liv.
Vilket är djuret?

A _____

B _____

C _____

Många tillsammans kan skapa vacker musik

A. "En lyrisk svit från 1940 med text av Hjalmar Gullberg", så beskrivs detta omtyckta verk som den 1 april 1940 uruppfördes i Sveriges Radio med kompositören som dirigent. För att framföra verket behövs en orkester, en kör en sopransolist, en barytonsolist samt en recitator. Motivet i Gullbergs text är hämtat från antik mytologi.

Vad heter verket och vem är kompositören?

B. Ett kör- och orkesterverk baserat på 24 dikter ur en medeltida diktsamling på latin (som omfattar fler än 240 dikter). Musiken komponerades 1935-36 och urupförandet av verket skedde i Frankfurt am Main 8 juni 1937.

Vad heter verket och vem är kompositören?

C. En svensk kompositör, född 1933 i Uppsala, är mest känd för sin musik för klassiska ensembler inom jazzen. Han är utbildad i klassisk komposition vid (nuvarande) Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Han har sina rötter i Dalarna och är också bosatt i Gagnef och han har tagit intryck av Dalarnas folkmusik i sin stil. Han arrangerar musik och är även pianist. Han har tonsatt dikter av Harry Martinson och samarbetade med Alice Babs.

Vem är kompositören?

A _____

B _____

C _____